

Vlaanderen
is natuur

IAS policy in the Flemisch region

ELO Biodiversity conference

28/11/23

Jos Rutten

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

Report Intergovernmental Panel on Biodiversity & Ecosystem services

- ▶ *Invasive Alien Species Pose Major Global Threats to Nature, Economies, Food Security and Human Health*
- ▶ *Key Role in 60% of Global Plant & Animal Extinctions*
- ▶ *Annual Costs Now >\$423 Billion – Have Quadrupled Every Decade Since 1970*
- ▶ *Report Provides Evidence, Tools & Options to Help Governments Achieve Ambitious New Global Goal on Invasive Alien Species*

EU Biodiversity Strategy for 2030

Addressing invasive alien species

- ▶ Of the 1,872 species now considered threatened in Europe, 354 (19 %) are under threat from invasive alien species
- ▶ implementation of EU Invasive Alien Species Regulation and other relevant legislation and international agreements must also be stepped up.
- ▶ objective = manage established invasive alien species and decrease the number of Red List species they threaten by 50%.

Legal context

- ▶ EU regulation 1143/2014 of the European parliament and of the council of 22 October 2014 on the prevention and management of the introduction and spread of invasive alien species (IAS)

▶ Union list IAS

INVASIEVE UITHEEMSE DIEREN
DIE ZORGWEKKEND ZIJN VOOR DE EUROPESE UNIE

INVASIEVE UITHEEMSE PLANTEN
DIE ZORGWEKKEND ZIJN VOOR DE EUROPESE UNIE

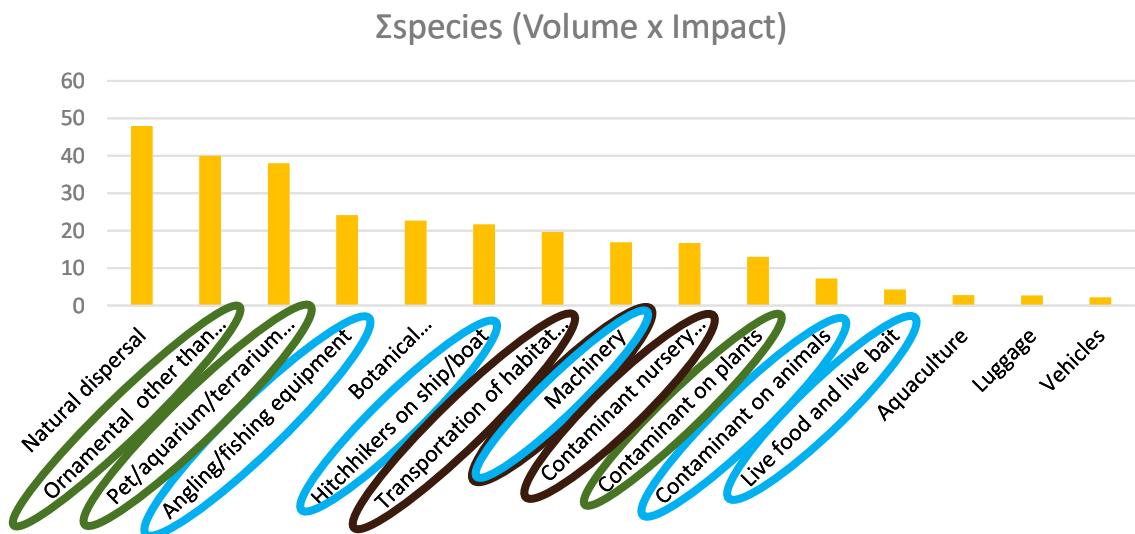
Legal context

- ▶ EU regulation 1143/2014 of the European parliament and of the council of 22 October 2014 on the prevention and management of the introduction and spread of invasive alien species
  - ▶ Soortenbesluit chapter 4/1 + addendum 3/1 (management methods)
    - Prevention & awareness
    - Rapid detection & intervention
    - (appropriate) Management (widespread)
- ▶ Cooperation Agreement of 30 January 2019 between the Federal State, the Communities and the Regions on the prevention and control of the introduction and spread of invasive alien species

National Action Plan on the prevention of unintentional spread

Cf. EU 1143/2014 Art. 13

PATHWAYS OF UNINTENTIONAL INTRODUCTION AND SPREAD OF 66 INVASIVE ALIEN SPECIES OF UNION CONCERN IN BELGIUM

Invasive Alien Species
National Committee

10 pathways retained in 3 thematic pathway action plans

1. AP on private and public use (pets and ornamentals)
2. AP on Recreational and professional use of freshwater
3. AP on contaminants of habitat material (soil, substrate) and machinery

National action plan on priority pathways of unintentional introduction and spread of invasive alien species of the Union list in Belgium

Responsibility

- ▶ EU regulation 1143/2014, Art, 17 → Rapid eradication at an early stage
- ▶ EU regulation 1143/2014, Art. 19 → Manage Widespread Species
  - Where lies the impact of these species?

URL: [10.21436/inbor.88096226](https://doi.org/10.21436/inbor.88096226)

Or via <https://pureportal.inbo.be/>

Or *google*

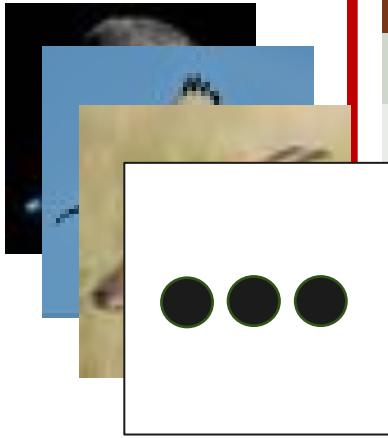

Definition of the six categories of invasive alien species relevant to Flanders; the non-relevant species are bundled in a 'other' category.

Category	Occurence in Flemish region	Impact biodiversity	Goal/methode
1	Not yet present	d.n.a.	Prevention
2	Sporadically present with first observations or limited number of individuals	Impact on biodiversity	Rapid detection and eradication
3	Limited established, populations already present	Impact on biodiversity	Eradication or containment
4	Widespread	Important impact on biodiversity	Containment or (population) management
5	Widespread	Small impact on biodiversity	Containment or (population) management
6	Sporadically present, limited distributed or widespread	No impact on biodiversity	Eradication, containment or (population) management
other	d.n.a. for Flemish region	d.n.a.	d.n.a.

Response chain
Ruddy duck
VERSIE 16/07/2018

[BESTRIJDER] + [BEGELEIDER]

Bestrijder = schutter	Begeleider	Referenties
Boswachter, regiobeheerder of andere TB-medewerker	Boswachter, regiobeheerder of andere TB-medewerker; beleidsadviseur; natuurinspecteur.	Nota's 2016/DR/710 (10 okt'16), 2017/DR/828 (5 mei'17).
Jager met vrijwilligersovereenkomst	Boswachter, regiobeheerder of andere TB-medewerker; beleidsadviseur; natuurinspecteur.	Nota 2017/DR/828 (5 mei'17); vrijwilligersovereenkomst.
Prof. verdelger	Boswachter, regiobeheerder of andere TB-medewerker; beleidsadviseur; natuurinspecteur.	Nota 2017/DR/828 (5 mei'17); bestek ANB/S&I/2016/013.
Natuurinspecteur	Boswachter, regiobeheerder of andere TB-medewerker; beleidsadviseur; natuurinspecteur.	Nota's 2016/DR/710 (10 okt'16), 2017/DR/828 (5 mei'17).

BINNEN

ANB-terreinen

[COÖORDINATOR]

BUITEN

ANB-terreinen

Terreineigenaar

No go ingeval geen toestemming verkregen !

[BESTRIJDER] + [BEGELEIDER] vullen het veldformulier in, en bezorgen deze aan de [KLOKKENLUIDER].

[BESTRIJDER] + [BEGELEIDER]

Bestrijder = schutter	Begeleider	Referenties
Jager met vrijwilligersovereenkomst	Beleidsadviseur; natuurinspecteur.	Nota 2017/DR/828 (5 mei'17); vrijwilligersovereenkomst.
Prof. verdelger	Beleidsadviseur; natuurinspecteur.	Nota 2017/DR/828 (5 mei'17); bestek ANB/S&I/2016/013.
Natuurinspecteur	Beleidsadviseur; natuurinspecteur.	Nota's 2016/DR/710 (10 okt'16), 2017/DR/828 (5 mei'17).

Management regulations (cat 3+4)

- ▶ Muskrat (in place)
- ▶ Asian hornet (in preparation)

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

Beheerregeling Aziatische hoornaar (*Vespa velutina*) in
Vlaanderen

[datum](#): [datum](#)

Beheerregeling voor de muskusrat, *Ondatra zibethicus*, in Vlaanderen

Responsibility

- ▶ 2 basic principles: 'the polluter pays' and 'the site manager acts'
- ▶ EU regulation 1143/2014, Art. 21 → Recovery of costs
→ EU directive 2004/35/EG concerning Environmental liability: the polluter pays -
- ▶ Soortenbesluit, addendum 3/1.5 (**COP**)
→ 'The control may be carried out by the owner, the lessee, the operator or the land user(s) of the land where the control takes place, or by a third party subject to the written consent of...'

Responsibility

- ▶ Motives for external intervention (COP)
  - Rapid response
  - Objective cannot be achieved by actions of site managers alone → tiger mosquito
  - Control is not technically feasible by the responsible for the site → ruddy duck

Terrain management Agency

- ▶ Within own terrain
  - summergeese
  - Slider turtles
  - Japanese knotweed, Serotina, Rodhodendron, invasive aquatic plants...
- ▶ Throughout Flanders (Early Warning Rapid Respons) (any terrain)
  - American Bullfrog
  - Small mammals
    - ✗ Raccoon
    - ✗ Non-native squirrels
    - ✗ American mink

LIFE

- ▶ **3N Bullfrog:** The sterile triploid method for population control of aquatic invasive fauna: pilot project on American bullfrog

- Short term: containment of current population
- Long term: eradication through use of sterile individuals
- Adapt legislation to include sterile method in IAS management

- ▶ **RIPARIAS:** Reaching Integrated and Prompt Action in Response to Invasive Alien Species

- Focus on riparian plant species & crayfish from the Union list
- In Dyle, Zenne & Mark basin
- Cooperation across administrative borders

- ▶ **DUNIAS: DUNE restoration** by tackling Invasive Alien Species

- Focus on all invasive plants in the Flemish dunes
- Cooperation with municipalities
- Sensibilisation of the public (gardeners)

LIFE RESILIAS = Ecosystem Resilience Approach

Creating public awareness

awareness : great importance

- various actions in national pathway action plan
- past actions: f.e. Alterias project
- workshops on biosafety for professionals (National Scientific Secretariat on IAS)
- Home Sweet Home campaign

Creating public awareness

► Website Agency Nature & Forest

The screenshot shows a web page with a header containing the Vlaanderen logo, 'Vlaanderen AGENTSCHAP VOOR NATUUR EN BOS', 'AANMELDEN MUN BURGERPROFIEL', and 'HULP NODIG'. Below the header, there's a breadcrumb navigation: 'Home > Schade en overlast > Schade of overlast door invasieve exoten'. A search bar and a 'Zoek' button are also present.

Schade of overlast door invasieve exoten

A yellow circular icon featuring a stylized plant or tree is displayed next to a text block explaining what invasive exotics are: 'Dieren, planten en micro-organismen (zoals schimmels) die van nature niet in onze streken voorkomen maar door de mens naar hier zijn gebracht, noemen we uitheemse soorten. Als een uitheemse soort zich hier vestigt en sterk uitbreidt, kan dat schade of overlast veroorzaken. In dat geval spreken we over invasieve, uitheemse soorten of invasieve exoten.'

The page features six main links in grey boxes:

- Beleid rond invasieve exoten**: Risico's van invasieve exoten - Europese regels - Beleid in België
- Lijst van invasieve exoten in Vlaanderen**: Canadese gans - Chinese wolhandkrab - Japanse duizendknop - Rimpelroos, mahonie en andere struiken - Wasbeer
- Invasieve exoten bestrijden**: Bestrijden of niet bestrijden? - Gebruik van bestrijdingsmiddelen - Verspreiding van exoten voorkomen
- Exoten houden en kweken**: Invasieve exoten houden, kweken en verkopen - Niet-invasieve exoten als huisdier houden
- Wetgeving**: Maatregelen om invasieve exoten op een gecoördineerde en gebiedsdekkende manier aan te pakken zijn verankerd in onze wetgeving.

At the bottom, a footer bar contains the text: 'Surf voor al uw natuuruitstappen en activiteiten naar www.natuurenbos.be en ontdek handige routes en voorzieningen, plus bijzondere verhalen en dossiers uit onze natuur.'

Creating public awareness

- ▶ Website Agency Nature & Forest
- ▶ Ecopedia

The screenshot shows the homepage of Ecopedia, a platform managed by the Agentschap voor Natuur en Bos (Agency for Nature and Forest) in Flanders. The main navigation bar includes links for 'Over Ecopedia', 'Contact', 'Mijn ecopedia', 'HULP NODIG', and a search icon. The top banner features two Egyptian geese standing in a field of green grass and small pink flowers. The page title 'Exoten' is displayed in yellow text. Below it, a section titled 'Invasieve uitheemse soorten' provides information about non-native invasive species spreading beyond their natural range due to human activity. It highlights the threat they pose to biodiversity and links to a project page for more examples. Three orange call-to-action buttons at the bottom offer links to 'Beleid rond invasieve exoten', 'De soorten van de Europese verordening', and '(Invasieve) exoten die niet op de Europese lijst staan'.

Vlaanderen AGENTSCHAP VOOR NATUUR & BOS

ecopedia bouwen aan groenexpertise

Natuurkennis Natuurbeheer Wet & beleid Materiaal Groene economie

HULP NODIG

Exoten

Invasieve uitheemse soorten

Meer en meer soorten verspreiden zich dankzij de mens buiten hun natuurlijk verspreidingsgebied. Sommige van deze exoten gedragen zich invasief en zijn een bedreiging voor onze biodiversiteit. Hieronder vind je over welke soorten het gaat en wat het beleid hieromtrent is in Vlaanderen. Voor inspirerende beheervoorbereelden kan je terecht op de [projectpagina](#).

Beleid rond invasieve exoten

De soorten van de Europese verordening

(Invasieve) exoten die niet op de Europese lijst staan

Inverde INSTITUUT NATUUR- EN BOSONDERZOEK AGENTSCHAP NATUUR & BOS Vlaams overheid LIFE NATUUR & BOS

Vlaanderen is natuur

Thank you

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

